

Handläggare: John Areschoug
Telefon: 508 28 994

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2011-04-12 p. 6

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDENS UNDERLAG FÖR BUDGET 2012 MED INRIKTNING 2013 OCH 2014

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Godkänna underlaget till budget år 2012 och beräkningarna för åren 2013 och 2014.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Håkan Andersson
Avdelningsdirektör

Samverkan

Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 16 mars 2011. De fackliga organisationerna och skyddsombuden lämnar ett särskilt uttalande och har i övrigt inget att erinra mot förvaltningens förslag.

Bilaga

1. Blankettset: Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till budget 2012 och inriktning 2013 och 2014.
2. Särskilt uttalandet från SACO och SKTF rörande miljöförvaltningens underlag till budget.

1. Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Nämndens underlag till budget 2012 med inriktning 2013 och 2014 används vid framtagandet av stadens budget. Enligt kommunallagen ska stadens budget innehålla en plan för ekonomin under tre år. Nämnden ska i sitt underlag redovisa en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten under de kommande åren. Underlaget ska beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar samt effekterna av dessa. Vidare ska lokalförsörjning, kompetensförsörjning samt omstrukturerings- och investeringsbehov beaktas. Förutses ökade kostnader eller minskade intäkter ska åtgärder eller prioriteringar föreslås så att de beslutade budgetramarna kan hållas.

I avsnitten 1.1 – 1.3 nedan, anges de strategiska satsningarna i punktform för hur nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål under treårsperioden. I de därpå följande avsnitten görs en mer detaljerad analys efter nämndens verksamhetsområden. Dessutom finns en sammanfattande ekonomisk analys, en redovisning av övriga frågor och en lokalförsörjningsplan

1.1 STOCKHOLM SKA VARA ATTRAKTIV, TRYGG, TILLGÄNGLIG OCH VÄXANDE STAD FÖR BOENDE, FÖRETAGANDE OCH BESÖK

Stadens förväntade ökning av invånarantalet på över 20 procent till 2030 kommer att påverka nämndens verksamhet. Det kommer att krävas allt svårare avvägningar mellan exploatering och miljöfrågor. Det medför också krav på ökade insatser på tillsyn av t.ex. skolor och förskolor.

Tillsynens miljönytta kommer att vara i fokus under de kommande åren. Nämnden utvecklar indikatorer för effekterna av tillsynen. Det sker också på regional och nationell nivå.

Nya infrastrukturprojekt kommer att kräva tillsynsinsatser. Nämnden har en viktig uppgift att bidra med expertkunnande för att minska miljöpåverkan från de nya projekten.

Hushållens konsumtion blir allt viktigare i miljöarbetet när det t.ex. gäller att få bort farliga kemikalier och hushållning med energi mm. Kommunikationsinsatserna är därför fortsatt viktiga, inte minst när det gäller klimatarbetet.

Stockholm är i världsklass när det gäller klimatarbete men för att kunna fortsätta ha detta krävs att alla stadens verksamheter bidrar. Dessutom måste vägen mot ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 tydliggöras.

Energicentrum kommer på olika sätt att arbeta för en minskning av stadens energiförbrukning. Det kommer bl.a. att ske genom kartläggning, analys och förslag till åtgärder.

Miljöbilsarbetet får nu en tyngdpunkt på elbilar. Infrastrukturen för laddning i garagen behöver utvecklas.

Inom vattenarbetet kommer staden under perioden att behöva leva upp till miljökvalitetsnormernas för vatten och det av vattenmyndigheten beslutade åtgärdsprogrammet. Bl.a. ska från 2011 årligen redovisas vilka åtgärder som genomförts för att förbättra vattenkvaliteten.

I det nya miljöprogram för staden som kommunfullmäktige förväntas fatta beslut om, kommer nämnden att få en betydelsefull roll i genomförande och uppföljning.

Det pågår också ett arbete för att utveckla regionala miljömål. Även i det arbetet kommer förvaltningen att delta aktivt.

Inom luftövervakningen medför den nya luftkvalitetsförordningen (2010:477) och nya föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2010:8) att fler ämnen än idag såsom bensen och bens(a)pyren måste mätas kontinuerligt i Stockholm. Skärpta krav på vilka mätmetoder som får användas kräver även investeringar i nya instrument för mätning av partiklar i luften. Stadens arbete här är särskilt viktigt eftersom det utgör en väsentlig del i Sveriges arbete att komma till rätta med överskridandena av miljökvalitetsnormer för luft. EU-domstolen väntas fälla Sverige för fördragsbrott p g a tidigare överskridanden. Länsstyrelsen skall också utarbeta nya åtgärdsprogram för PM10 och NO₂, i vilket arbete förvaltningen deltar.

1.2 KVALITET OCH VALFRIHET SKA UTVECKLAS OCH FÖRBÄTTRAS

Utvecklingen av e-tjänster fortsätter och det sker en vidareutveckling av tidigare införda e-tjänster. Anmälningar, ansökningar och ändringar ska kunna göras via webben i en så stor utsträckning som möjligt. Nu finns också ett ökat intresse för appar för olika ändamål, bl.a. för information till allmänheten. Här ser nämnden ett behov av samordnande insatser för staden.

Det finns ett behov av utveckling av IT-systemen. En stor förändring är att nuvarande Ecos kommer att ersättas med en utvecklad version, dvs. MiljöR vilket är en stor omställning mot ökad användarvänlighet och tillförlitlighet. Även införandet av E-arkiv är ett viktigt utvecklingssteg.

1.3 STADENS VERKSAMHETER SKA VARA KOSTNADSEFFEKTIVA

Efter tidigare års kraftiga kostnadsneddragningar har denna utveckling planats ut eftersom det inte finns samma utrymme för besparingar och intäktsökningar. Nämnden har fokus på vardagsrationaliseringar för största möjliga effektivitet och har under flera år bedrivit ett omfattande effektiviseringsarbete. Bl.a. undersöks löpande om ytterligare effektivisering kan ske genom att inspektörerna, om möjligt i ännu högre grad avlastas administration. E-tjänsterna ger också möjlighet till effektiviseringar, framför allt i form av ökad service till medborgarna.

2. Nämndens verksamhetsområde

Nämndens grundläggande uppdrag är tillsyn, dvs. att svara för stadens tillämpning av miljölagstiftningen, livsmedelslagstiftningen med flera lagstiftningar samt

miljöövervakning och programverksamhet. Nämnden ska också genom sin expertfunktion bistå andra förvaltningar och bolag.

Vision 2030 ett viktigt underlag för inriktningen av nämndens arbete. Miljö- och hälsoutredningen är en viktig hjälp för prioritering av insatserna genom dess kartläggning av miljö- och hälsoriskerna.

2.1 TILLSYN

Allmänna utvecklingstendenser

Tillsynen ska koncentreras till områden som har störst betydelse för miljön och stadens invånare. Tillsynen har blivit allt mer intäktsfinansierad. En viktig princip är att tillsynsobjekten ska få en insats av tid motsvarande avgiften. Planering och uppföljning utvecklas med ledning av detta.

Hushållens konsumtion blir allt viktigare i miljöarbetet, t.ex. när det gäller att få bort farliga kemikalier ur kretsloppet och förbättra hushållning med energi. De större industrier i Stockholm minskar i antal vilket delvis uppvägs av behovet av tillsynsresurser för efterbehandling av förorenad mark.

Staden och dess invånarantal växer och ökat barnafödande bidrar till större efterfrågan på förskolor och skolor vilket ger ökat behov för tillsyn. En sådan resursförstärkning torde kunna åstadkommas genom avgiftsfinansiering. Den växande staden medför också krav på tillsynen vid utbyggnad av infrastruktur.

Det moderna IT-samhället där internet är en självklarhet, ställer ökade krav på nämnden att tillhandahålla information och tjänster digitalt.

Det finns en kritik mot den kommunala kontrollen av livsmedel bl.a. efter EU-revision. På sikt kan kommunernas roll inom livsmedelskontroll komma att utredas. Stockholms stads uppfattning är att livsmedelskontrollen ska utföras i kommunal regi. Strukturen för livsmedelsobjekten, tenderar, i kölvattnet på den ekonomiska krisen, att gå mot en ökad andel av kaféer och konditorier medan restaurangerna får en lägre andel.

Allt fler, både företag och medborgare, använder e-post för kontakt med förvaltningen. För livsmedelskontrollens del medför det att ökade resurser måste avsättas framgent för att upprätthålla god servicenivå.

Tillsyn enligt miljöbalken – miljö och hälsoskydd

Nedan framgår ett antal områden där det sker förändringar som berör tillsynen, oftast i form av behov ökade insatser.

- Tillsyn över skötsel av pannrum med oljeeldning och cisterner för bränslelagring kommer att minska. Uppskattningsvis kommer uppvärmning av flerbostadshus med olja att vara utfasad kring år 2015.
- Nämnden har tidigare inte bedrivit någon tillsyn över större exploateringsprojekt förutom byggande av trafikinfrastruktur. Nu förutses fler sådana projekt, t.ex. tunneldrivning av kraftledningar. Dessa större exploateringsprojekt kan vara

störande för omgivningen med avseende på buller , utsläpp till vatten, damning, kemikaliehantering etc.

- Staden avser att inrätta två nya naturreservat, Årstaskogen och Älvsjöskogen, under mandatperioden. Förvaltningens ekologer förväntas medverka med expertkunskap i arbetsprocessen med att inrätta reservaten. När reservaten är bildade tillkommer operativt tillsynsarbete.
- Från 1 mars 2011 gäller en ny miljötillsynsförordning. Tillsynen över importörer och producenter av kemiska produkter ligger hos Kemikalieinspektionen. Under året ska tillsynsförordningen skrivas om för att ge möjlighet för kommunen att begära att tillsynsansvar delegeras för denna tillsyn. I Stockholm finns omkring 260 sådana verksamheter. För att staden ska kunna ta över denna tillsyn måste det finnas en fungerande finansiering och det kommer att behövas en utökning av nämndens resurser. Huvudspåret måste vara att nämnden kan ta betalt för denna tillsyn. Uppskattningsvis kan det fr.o.m. 2012 finnas möjlighet till delegation till kommunerna och vilket kanske kan innebära att verksamheten tidigast kan införas från halvårsskiftet detta år om det bedöms som intressant. Tillsynen skulle härigenom kunna ge ett bättre helhetsgrepp om kemikalieområdet, då kommunerna idag endast har tillsyn över detaljistledet.
- Europaparlamentet och rådet har enats om att sju direktiv om industriutsläpp ska bli ett. Det nya direktivet, 2010/75/EU, industriemissionsdirektivet (IED), trädde i kraft den 6 januari i år och ska vara infört i svensk lagstiftning den 7 januari 2013 och då börja tillämpas för nya anläggningar. Ett år senare ska det också tillämpas för befintliga anläggningar. IED innebär skärpningar bland annat för tillämpningen av Bästa tillgängliga teknik (BAT) och i minimikraven på utsläpp för stora förbränningsanläggningar samt krav på offentliggörandet av inspektionsrapporter.

Reglerna i det nya direktivet kan sannolikt tidigast börja gälla från 2013 för nya anläggningar och 2014 för befintliga. De skärpta minimikraven för förbränningsanläggningar ska tillämpas med början år 2016. Det nya direktivet kommer att medföra krav på reningsteknik och utsläpp för den industri som berörs. För nämndens del förutses inga större förändringar i tillsynsarbetet med anledning av detta. Framför allt berörs tillståndsgivningen eftersom redan befintliga tillstånd för A och B anläggningar kan komma att omprövas. Tillsynsarbetet får förtydligade och skärpta krav bl.a. vad gäller tillsynsintervaller. Konkreta områden som berörs är stora förbränningsanläggningar där minimikraven skärps och krav på tillstånd införs för produktion av träskivor och träskyddsbehandling. Genom direktivet ställs krav på offentliggörandet av samtliga inspektionsrapporter för de berörda anläggningarna. Detta kommer att innebära behov av praktisk hantering, dels offentliggörandet, dels bedömning av handlingar med hänsyn till Pul och OSL.

För Sveriges del innebär sammansmältningen på EU-nivå inte några större möjligheter till regelförenklingar eftersom vi redan har en samlad lagstiftning

genom miljöbalken (MB). Det är en fördel att vissa begrepp och definitioner i de aktuella EU-direktiven inarbetas i miljöbalken och att rapporteringen till kommissionen av genomförandet av dagens olika direktiv kan samordnas.

- Antalet anmälningspliktiga verksamheter, framförallt förskolor och skolor ökar och därmed ökar behovet av tillsyn. Behovet enligt uppgifter från USK är ca 40 nya förskolor och 5 nya skolor per år till och med år 2016. Antalet anmälningar av hygienverksamheter av främst tatuerare och fotvårdare ökar också.
- Trenden med fler utomhusbassänger i bostadsområden kommer att kräva ett ändrat arbetssätt jämfört med det nuvarande, där det i huvudsak är större aktörer som ansvarar för drift och skötsel.
- Socialstyrelsen utreder för närvarande frågan om tillsynsansvaret för vårdlokaler. Ställningstagande beräknas komma före sommaren. Detta kan innebära ett ökat antal tillsynsobjekt för förvaltningen.
- Antalet ansökningar om tillstånd för bergvärme har legat på ungefär samma nivå i flera år och detta kan antas fortsätta. Möjlighet till rotavdrag har troligen stor påverkan på antalet framtida ansökningar. Ansökningar för större anläggningar antas fortsätta öka, med längre handläggningstid som följd. Det är möjligt att bergvärmepumpar får en ökad användning vid nybyggnation och renovering pga. strängare energikrav från EU men dessa kan även mötas på andra sätt, t.ex. genom ökad isolering. Det är viktigt att följa marknaden för att se vilka lösningar som föredras. Under 2010 gällde 9,1 % av inkomna ansökningar större anläggningar jämfört med 6,6 % år 2009.
- Allt fler uteserveringar byggs in. Under 2010 har förvaltningen fått in tips från Trafikkontoret och flera klagomål från allmänheten på ett 20-tal uteserveringar som därför har besökts, varvid har konstaterats att omfattningen av uteserveringens inbyggnad är tveksam. Enligt Tobakslagen är rökning tillåten på uteserveringar men en alltför inbyggd uteservering jämföras i Tobakslagen med inomhus servering. Endast ett fåtal ärenden om inbyggda uteserveringar har prövats och rättsläget för hur inbyggd en uteservering kan vara innan den räknas som inomhus är inte helt klarlagt. I takt med en ökning av inbyggda uteserveringar ökar också tillsynsbehovet.

Tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen

Det finns en växande kritik mot kommunal livsmedelskontroll och kommunala inspektörer som inte anses ha tillräcklig kompetens och anses vara oflexibla och stelbenta byråkrater. Kritiken har bland annat resulterat i följande:

- I december 2010 uppdrogs i regeringsbeslut (Jo2010/3600) åt Livsmedelsverket att se över kontrollansvaret för vissa typer av livsmedelsverksamheter som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung. Utvecklingstendensen går mot ökad statlig kontroll.

- Landsbygdsmministern har tilldelat Livsmedelsverket 5 miljoner kronor per år för utbildningsinsatser. Verket kommer att ta fram utbildningspaket och skriva kontrollhandböcker som stöd för inspektörer. Utbildningspaketen kommer att kräva att avsevärd tid avsätts för utbildning. Detta medför i sin tur att vikariebehovet ökar vilket påverkar personalkostnaden.

Stockholms stads uppfattning är att kommunal livsmedelskontroll fyller en bra funktion och att förstatligande inte löser de problem som har framkommit.

Allt fler uppgifter inom specialområden av livsmedelskontroll och näraliggande områden läggs tydligt ut som kommunalt ansvar. Arbetsbelastningen har ökat betydligt eftersom omfattande speciallagstiftning behöver inhämtas. Med bristande finansiering riskerar kontrollen att påverkas negativt. Exempel på sådana områden är:

- Livsmedel för särskilda näringsändamål (s.k SärNär).
- Ekologiska livsmedel.
- Skyddade beteckningar.
- Nyckelhålmärkning.

Livsmedelsverket återtar successivt kontroll av styckningsanläggningar i samband med nygodkännanden. På sikt kommer Stockholm att tappa kontrollansvaret för dessa verksamheter. Strukturuomvandlingen av Slakthusområdet bidrar också till att företag flyttar till andra lokaler, i vissa fall i annan kommun. Risk finns också att ytterligare verksamheter som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung ställs under statlig kontroll vilket skulle ge en mindre bredd på nämndens tillsynsobjekt, färre kontrolltimmar och därmed lägre intäkter. På sikt påverkas kraven på inspektörernas kompetensprofil.

Livsmedelsverket har utarbetat en ny vägledning till Riskklassificering av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrolltid. Den nya vägledningen gäller från 2012. Förändringar införs som medför att en "informationsmodul" införs med tilläggstid för märkningsansvar, det blir färre erfarenhetsklasser (3 i stället för 4), skillnader i tid mellan erfarenhetsklasser minskar samt att fler riskklasser (8 i stället för 5) införs. Den nya erfarenhetsklassen B motsvarar i många fall ungefär gamla klass A men med tillägg för märkningsansvar. De fulla konsekvenserna av de omklassificeringar som behöver göras är ännu inte överblickbara. Genom det nya systemet antas flertalet kommuner komma att reducera antalet kontrolltimmar per objekt. Stockholm har sedan tidigare haft lägre antal kontrolltimmar per objekt jämfört med de flesta andra kommuner genom att objekten initialt lades i den lägsta erfarenhetsklassen A. För Stockholms del kommer därför inte motsvarande minskning av antalet kontrolltimmar att kunna genomföras, vilket kan bli ett pedagogiskt problem att förklara.

Tillsynens ekonomi

Årsarbetskrafter inom miljöbalks- och livsmedelstillsynen

	Plan 2011	2010	2009	2008	2007	2006
Miljöbalkstillsyn	54	53	52	52	54	54
Livsmedel	39	39	39	38,5	38	42
Summa	93	92	91	90,5	92	96

Tillsynsintäkterna ökar något under 2011 främst till följd av taxehöjning och anpassning av avgiften för olika tillsynsområden beroende på tidsåtgången. Samtidigt minskar dock intäktsfinansieringsgraden något fr.o.m. 2011 vilket främst beror på att kostnaderna beräknas öka något mer än intäkterna. År 2010 fanns relativt låga kostnader vid avdelningarna plan och miljö och livsmedelskontrollen främst på grund av vakanser, vilket medförde att avdelningarna detta år hade högre självfinansieringsgrad.

Intäkter/Kostnader inkl full * OH för tillsyn 2007-2012 (mnkr)

	Plan 2012	Budget 2011	VB 2010	VB 2009	VB 2008	VB 2007
Intäkter tillsyn	70,8	70,8	65,7	66,5	57,8	42,3
varav Plan och miljö	15,0	15,0	14,2	14,3	13,9	9,2
varav Livsmedelskontroll	32,5	32,5	31,1	31,0	25,8	21,6
varav Hälsoskydd	22,8	22,8	20,4	21,2	18,1	11,5
Intäkter övrigt	0,6	0,6	0,5	0,1	1,6	1,4
S:a kostnader inkl OH	94,2	94,2	86,8	86,6	84,4	83,8
varav Plan och miljö	21,4	21,4	19,4	20,8	21,1	20,2
varav Livsmedelskontroll	39,1	39,1	36,7	36,9	35,8	35,8
varav Hälsoskydd	33,7	33,7	30,7	28,9	27,5	27,8
Självfinansieringsgrad						
Miljöbalkstillsyn	0,69	0,69	0,70	0,72	0,69	0,43
- varav Plan och miljö	0,70	0,70	0,73	0,69	0,68	0,46
- varav Hälsoskydd	0,69	0,69	0,68	0,73	0,69	0,41
Självfinansieringsgrad						
Livsmedelskontroll	0,83	0,83	0,85	0,84	0,72	0,6

* I full overhead ingår lokalkostnad, verksamhetsstöd och förvaltningsledning.

2.2 PROGRAMVERKSAMHET

Energieffektiviserings- och klimatarbete

Stockholm kan visa upp ett klimatarbete i världsklass. Konkurrenten från andra städer ökar dock och alla stadens verksamheter måste bidra om Stockholm ska vara ett fortsatt världsledande exempel på klimatarbete och en miljöhuvudstad i Europa även efter 2010.

År 2012 ska staden besluta om en reviderad *Stockholms åtgärdsplan för klimat och energi 2010-2020*. Planen och uppdateringar av denna vartannat år är ett av stadens åtagande som följer av undertecknandet av borgmästaruppropet *Covenant of Mayors*

Vägen mot ett fossilbränslefritt Stockholm 2050 måste tydliggöras. Detta arbete behöver konkretiseras och påskyndas inte minst med tanke på målet om en fossilbränslefri stadsdel i Norra Djurgårdsstaden redan 2030.

Stockholms stads förvaltningar och bolag köper energi för ca 2 000 mnkr per år. Energicentrum kommer att kartlägga denna förbrukning, analysera och ge förslag på åtgärder och kostnader för att minska denna energianvändning. Energicentrum avser dessutom att arbeta med att sprida goda exempel, utbilda driftpersonal och utvärdera ny teknik, t.ex. de satsningar på LED-teknik för belysning som har gjorts på flera håll inom staden.

Kommunikationsarbetet kring stadens klimatarbete via webb, riktade informationsinsatser m.m. behöver fortsätta i samma takt som idag för att bidra till att utsläppsmålet för 2015 ska nås. Projektet Klimatneutrala stockholmare mister sin statliga finansiering, 3 mnkr/år, från halvårsskiftet 2011. I Stadens budget för 2011 tillfördes därför 1,5 mnkr för att täcka höstens arbete. För 2012 och framåt behöver 1,5 mnkr ytterligare tillföras för att klara oförändrad verksamhet för hela året.

Efter målåret för växthusgasutsläpp år 2015, kommer åtgärder för att minska utsläppen inom transport- och fastighetssektorn att vara de viktigaste åtgärdsområdena eftersom de flesta möjliga åtgärderna är genomförda inom energiproduktionssektorn. Ökat fokus på området sker såväl nationellt som inom EU. Exempel på det är det nationella målet om att verka för en fossilbränslefri transportflotta till 2030 och Europaparlamentets och rådets direktiv, 2010/31/EG, om byggnaders energiprestanda. Direktivet anger att alla nya offentliga byggnader efter 2018-12-31, och alla övriga nya byggnader från och med 2020-12-31 vara så kallade näranollenergibyggnader (NNE-byggnader). Även ombyggnad och renoveringar omfattas av direktivets energikrav. Kommunfullmäktige har vid beslut om det nya kapitel 7 i miljöprogrammet, beslutat om att vid nybyggnation av lokaler och bostäder i Stockholm ska energianvändningen komma att motsvara den hos passivhus och på snar sikt även plushus.

Kemikaliearbetet

En stor del av miljöpåverkan i Stockholm av kemikalier är kopplad till varukonsumtionen. För att få ett större mått av strategisk långsiktighet i arbetet med att minska detta

kemikalieflöde är ett utvecklat samarbete med de upphandlingsansvariga enheterna på Serviceförvaltningen och Stadsledningskontoret önskvärt.

Under namnet Stockholms kemikalieforum har en dialog med handelns verksamhetsutövare, branschorganisationer, konsumentrepresentanter m.fl. inletts och är under vidare utveckling. Syftet med detta samarbete är att tillsammans med dessa hitta nya kreativa lösningar för att minska innehållet av farliga ämnen i varor.

Miljöbilar

Några av huvudpunkterna för miljöbilsgruppens planerade arbete under 2012 är elbilar, tunga fordon och godstransporter. Det omfattande arbetet rörande elbilar kommer att intensifieras under 2012. Den upphandling av elbilar som görs i samarbete med Vattenfall fortsätter och staden planerar att köpa in 20 elbilar till den egna flottan under 2012, och lika många per år under de följande två åren. Finansieringen av merkostnaden för dessa 60 elbilar behöver lösas inom staden. Kommunfullmäktige väntas under våren 2011 anta en elbilsstrategi för staden.

Miljöförvaltningen har uppdrag att samordna olika aktörers insatser för att främja biogasanvändningen inom staden.

Miljöfrågor i fysisk planering

Det förväntat ökade antalet invånare kommer fortsatt att kräva en hög takt på bostadsbyggandet särskilt i centrala lägen eftersom det ofta skapar goda förutsättningar för hållbara transporter. För år 2012 kommer, enligt Stadsbyggnadskontoret, planproduktionen att vara fortsatt hög, då planer ska upprättas i takt med planbeställningar inkommer för att undvika att plankö uppstår.

Förvaltningen behöver prioritera ned enklare ärenden och se över arbetsprocesser och tekniska hjälpmedel som IT-stöd och kartunderlag och GIS-tillämpningar för att klara det ökade antalet planer inom givna remisstider. För att bibehålla kvalitén i arbetet och svara upp mot förväntat deltagande från övriga nämnder i planeringen, bör övervägas en resursförstärkning på plansidan. Detta kan ske genom att SBK i sin taxa tar med kostnad för ersättning till nämndens arbete med dessa frågor eller genom skattefinansierad tilldelning.

Genomförandet av miljöprofilområdena, bland annat Norra Djurgårdsstaden, går in i en mer intensiv fas under 2012. Nämnden förväntas bidra med planeringsunderlag och aktivt ingå i olika arbetsgrupper för energi, transporter, m.fl. områden inom hållbart stadsbyggande i den särskilda organisation som ställts upp för projektet och som tillsammans motsvarar en årsarbetskraft.

Staden behöver utreda vilka motsvarande projekt runt om i världen som kommer att konkurrerar på med miljöprofilområdena om 10 år. Syftet är att säkerställa att nya områden håller världsstandard när det gäller hållbar stadsutveckling.

Den 2 maj 2011 träder nya PBL ikraft. I 9 kap 24 § finns en bestämmelse som anger att byggnadsnämnden och miljönämnden ska samordna sig när en ansökan hos byggnadsnämnden avser en åtgärd som är anmälningspliktig enligt miljöbalken.

Samordningen ska ske genom att parter ges tillfälle att yttra sig i ett sammanhang för båda ärendena och att beslut i båda ärendena ska meddelas i ett sammanhang.

I bestämmelsen finns en möjlighet för nämnderna att, om särskilda skäl föreligger, besluta att samordning inte ska ske. Miljöförvaltningen och SBK bör komma överens om hur nya regler ska tillämpas.

Buller

Enligt förordning om omgivningsbuller (SFS 2004:675), baserad på direktiv om omgivningsbuller 2002/49/EG, ska Stockholm kartlägga buller, utarbeta åtgärdsplaner samt informera kring detta. Detta gjordes i en första etapp 2007-2008. År 2012 ska en ny uppdaterad kartläggning färdigställas i enlighet med förordningen samt ett åtgärdsprogram vara klart till år 2013. Erfarenheterna från föregående omgång innebar en årlig kostnad på cirka 0,5 miljoner kr för detta arbete.

Vattenarbetet

Vattenmyndigheten fastställde miljökvalitetsnormerna för vatten den 16 december 2010. Sju av vattenförekomsterna som berör Stockholms stad uppnår inte god ekologisk status enligt EG:s ramdirektiv för vatten. Tre vattenförekomster uppnår inte god kemisk status. Alla vattenförekomster omfattas av miljöövervakning och för de som inte uppnår god status ska åtgärder vidtas. Bindande miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram finns för distriktets vattenförekomster. Normerna innebär att god ekologisk och kemisk status ska uppnås senast år 2021. Senast år 2012 ska åtgärder enligt åtgärdsprogrammet ha vidtagits. Kommunerna har en utpekad roll att, genom tillsyn av verksamheter, förorenad mark och sediment samt vatten- och avloppshantering, verka för att vattenkvaliteten förbättras. Från och med 2011 ska kommunerna årligen redovisa vilka åtgärder som genomförts för att förbättra vattenkvaliteten i sina vattenförekomster.

Bällstaån ekologiska status har av vattenmyndigheten klassats som ”dålig” och är den av vattenförekomsterna i staden som har sämst status. Under senare år har åns betydelse för den omkringliggande bebyggda miljön lyfts fram i samband med att exploatering i närheten av ån. Sammantaget innebär detta att behovet av samlade insatser för att förbättra Bällstaåns kvalitet är stort. Ett mellankommunalt samarbete kring Bällstaån, där miljöförvaltningen i Stockholm fungerar som ordförande, har pågått sedan mitten av 1970-talet. År 2000 togs ett gemensamt samarbetsdokument fram. En politisk styrgrupp saknas idag och det finns inga särskilda medel avsatta för t ex undersökningar och projektledning. För att på sikt kunna förbättra åns status behöver ett specifikt åtgärds- och övervakningsprogram som är anpassat till vattendirektivet tas fram och en koordinator för samordning av arbetet tillsätts.

Miljöförvaltningen ansvarar för samordningen av Stockholms vattenprogram. Arbetet med vattenprogrammet kommer att utvecklas så att de vattenförekomster som idag inte uppnår god ekologisk status står i fokus. En uppdatering och revidering av vattenprogrammets mål och åtgärder, som utgår från beslutade miljökvalitetsnormer, kommer att inledas under 2011.

Den pågående revideringen av Stockholms dagvattenstrategi, där bland annat en metod för att bedöma recipienternas känslighet för föroreningar är under framtagande, kommer att utgöra en viktig grund för vattenprogrammets uppdatering. Dagvattenstrategin ska integreras i vattenprogrammet.

Stockholms miljöprogram

Kommunfullmäktige förväntas fatta beslut om ett nytt miljöprogram för Stockholm för åren 2012 – 2015. Det nya programmet föreslår få samma struktur som nuvarande program och följas upp med indikatorer. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer att få en betydelsefull roll i framtagandet och uppföljning av programmet.

Nämnden planerar att på samma sätt som för det nuvarande programmet, som en del av nämndens ansvar att informera om miljösituationen i staden, även fortsättningsvis redovisa på Miljöbarometern hur arbetet med miljöprogrammets delmål fortskrider.

Regionalt, nationellt och internationellt samarbete

Samarbete i olika konstellationer fortätter att vara en viktig arbetsform för nämnden, alltifrån samarbete inom staden till internationellt samarbete. Bl.a deltar nämnden i Eurocities som är ett nätverk med 130 av Europas större städer, med syftet att utbyta erfarenheter samt påverka europeiska institutioner att inbegripa tätorters intressen i europeiska policies och i EU-projektet COHIBA som syftar till utsläppsminskningar och ingår i Baltic Sea Action Plan, Helsingforskonventionens aktionsplan för Östersjön. Projektet avslutas i början av 2012. En fortsättning diskuteras för närvarande i projektet, med inriktning på genomförande av åtgärder.

Ett aktivt samarbete finns med Göteborg och Malmö vad gäller tillsynsarbetet, kemikalier i varor mm. Detsamma gäller samarbetet kring livsmedelsfrågorna där nämnden också deltar i SKLs arbete. På det nationella planet deltar Stockholm i Sveriges Ekokommuner och Sveriges Klimatkommuner.

Samarbetet mellan miljöförvaltningarna i Stockholms län (MSL) är viktigt för att ta fram regionala tillsynsvägledning, ökar likformigheten mellan kommunerna och minskar kommunerna kostnader. Förvaltningen deltar också i Länsstyrelsens regionala miljögrupp och i det regionala bullernätverket.

Inom Länsstyrelsen pågår ett arbete att ta fram regionala miljömål. Det övergripandet temat kommer att vara God bebyggd miljö. I en första etapp skall regionala mål tas fram för följande nationella miljömål:

- Ingen övergödning
- Begränsad klimatpåverkan
- Ett rikt växt- och djurliv
- Frisk luft

Kommunfullmäktige har inrättat ett stadsmiljöråd. Rådet är ett beredande organ som har till uppgift att samordna övergripande strategiska frågor avseende stadens hållbara

utveckling såsom stadens luftkvalitet, program för parker och torg, cykelprogram, trafikbuller och matavfallskvarnar. Vissa viktigare frågor skall behandlas i stadsmiljörådet och skall därvid beredas genom att förvaltningen upprättar en PM som underlag för rådets yttrande. Yttrandet biläggs därefter förvaltningens tjänsteutlåtande som underlag för Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut. Rådet kan inte behandla myndighetsärenden. Frågor som fordrar stadsmiljörådets yttrande kan komma att kräva längre handläggningstid.

2.3 MILJÖÖVERVAKNING

Utveckling av miljöövervakningen

Miljöövervakningen bidrar till att tillgodose behovet av nya kunskaper och bedömningsunderlag för förvaltningens expertstöd till fysisk planering, exploatering och miljömålsarbete. I förvaltningens årliga plan redovisas prioriterad miljöövervakning samt nya behov av verktyg och undersökningar. Några viktiga områden för miljöövervakning är:

- En fortsättning på den tidigare övervakningen avseende förekomsten av några av vattendirektivets (dotterdirektivets) prioriterade ämnen som påbörjades under 2009 planeras för år 2012 och framåt. I programmet ingår fördjupad miljöövervakning med bl.a. fler ämnen, mätpunkter och matriser vart sjätte år. Den första planeras år 2013.
- Under år 2011 revideras stadens biotopkarta, vilket möjliggör förändringsanalyser avseende stadens markanvändning och natur. För att svara på behoven av kunskap om ekologiskt värdefulla områden inför stadens tillväxt behövs en särskild satsning genomföras för att tillhandahålla data till sådana analyser.
- Under år 2011 tas ett program för övervakning av ekologisk status i sjöar och vattendrag fram. I detta identifieras behov av ytterligare övervakning av ekologisk status, med början år 2012.
- En fortsatt grundvattenundersökning genomförs 2011 som tidsmässigt kan samordnas med Stockholms läns grundvattenkemiska övervakning som ska utgöra underlaget för rapportering 2013 enligt vattendirektivet, men där resurser nu endast finns att ta prover i viktigare grundvattenförekomster. De tidigare grundvattenkemiska undersökningarna från 1997 och 2004 rönne stort intresse. Kunskaperna om påverkan av urban miljö på grundvattenkvalitet är otillräckliga.
- Inom luftövervakningen sker utveckling av exponeringsmodell under kommande år för att svara mot ökad efterfrågan på hälsokonsekvensbeskrivningar.
- Inom hälsoskyddsområdet finns en ökad efterfrågan på miljöövervakning, bl.a. efterfrågas kartläggning av halter av perkloretylen i bostäder i närheten av kemtvättar, kemikalieflödet från frisörer till avlopp och avfall samt screening av upplevd ohälsa hos barn och ungdomar på skolor och förskolor mm, förslagsvis genom enkätundersökningar.

Inom luftövervakningen ändras förutsättningarna genom den nya luftkvalitetsförordningen (2010:477) och nya föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2010:8) som medför att fler ämnen än idag såsom bensen och bens(a)pyren måste mätas kontinuerligt i Stockholm. Skärpta krav på vilka mätmetoder som får användas kräver även inventeringar av nya instrument för mätning av partiklar i luften. Senast den 11 juni 2013 ska mätningar utföras med av Naturvårdsverket godkända instrument för övervakning av miljökvalitetsnormer.

Miljö- och hälsoutredningen är viktig i vidareutvecklingen av samspelet mellan tillsyns- och miljöövervakningsplaneringen. Utredningen tar sin utgångspunkt i de nationella miljömålen och innehåller fakta om miljösituationen samt värderingar av de mest betydande påverkansfaktorerna och har en bred användning inom stadens miljöarbete.

2.4 KOMMUNIKATION

Staden planerar att ta fram ett nytt intranät till 2012. Det kommer att kräva betydande insatser från förvaltningen för att flytta, anpassa och komplettera befintlig information på intranätet.

Bland annat genom Miljöbarometern kan förvaltningen i enlighet med Århuskonventionen ge allmänheten god tillgång till fakta om miljön. Verktyget kan utvecklas till att i större omfattning redovisa vilka miljöåtgärder som staden genomför och vilka miljöförbättringar dessa åtgärder leder till. En sådan redovisning finns inom ramen för vattenprogrammet. Liknande sammanställningar skulle kunna göras för åtgärder inom klimat, luft och biologisk mångfald.

För att befästa Stockholms position som mötesplats för städer med höga miljöambitioner bör stadens erfarenheter och kontakter från miljöhuvudstadsåret förvaltas och utvecklas. Genom att under 2012 åter arrangera en konferens kring städernas arbete med vatten, kemikalier och biologisk mångfald, med experter och tjänstemän som primär målgrupp kan staden fortsätta sprida goda exempel och knyta kontakter med potentiella samarbetspartners.

2.5 STRATEGISKA PERSONALFRÅGOR

Helt avgörande för förvaltningens möjlighet att klara uppdraget är förmågan att rekrytera och behålla medarbetare med rätt kompetens. Att erbjuda spännande och utmanande arbeten med konkurrenskraftiga löner på en arbetsplats med centralt läge blir oerhört viktigt särskilt i en konjunkturuppgång. En arbetsplats som erbjuder ett inspirerande ledarskap, en god arbetsmiljö, goda utvecklingsmöjligheter och en löneutveckling kopplad till prestation är grunden för att behålla kompetenta medarbetare. Förändringar i lagstiftning, ny teknik och ny forskning ställer krav på ständig kompetensutveckling och kompetensprofilen måste anpassas efter utvecklingen och förändrade krav.

Det är av central betydelse att nämnden inte tappar i relativt löneläge jämfört med andra kommuner vilket skulle kunna ge stor personalomsättning och därmed ett avbräck i verksamheten. En dialog pågår mellan nämnden och stadsledningen i denna fråga.

Generationsväxlingen de kommande åren är liten och det finns en planering för överförande av kompetens. Det aktiva hälsoarbetet ska fortsätta och sjukfrånvaron hållas på en fortsatt låg nivå. Jämställdhetsarbetet har nått långt medan arbetet för att öka mångfalden behöver intensifieras. Chefsutveckling sker kontinuerligt både med individuella och förvaltningsgemensamma insatser.

Tabellen nedan visar utvecklingen av antalet anställda på förvaltningen sedan 2007 med en bedömning av utvecklingen för 2012. År 2007-2010 avser läget vid slutet av respektive år, 2011 avser läget i februari.

	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Tillsvidareanställda	189	191	189	186	188	195
Tidsbegränsat anställda	24	21	23	20	23	27
- varav vikarier	15	11	14	8	11	20

3. Sammanfattande ekonomisk analys

Nämnden har år 2011 en nettobudget på 71,3 mnkr. Denna nivå har uppnåtts efter en neddragning från 111,0 miljoner under år 2006. Fr.o.m. 2010 har det skett en viss ökning av nettobudgeten som framför allt avser olika delar av klimatarbetet inkl. Energicentrum samt miljöbilsarbetet. Verksamheter som tidigare var projektfinansierade har delvis inarbetats i nämndens budget. Samtidigt visas i tabellen nedan hur miljömiljardsprojekten slutfördes under 2009 vilket framgår av de kraftigt minskade kostnaderna och intäkterna år 2010.

Inom två områden ser nämnden att budgeten kommer att förändras men omfattningen är idag så osäker, att belopp inte tas upp i beräkningen av budget 2011.

Dels handlar det om tillsynen där förändringar av regelverket både kan ge upphov till ökat behov av tillsyn och därmed ökade intäkter samtidigt som tillsynen inom andra områden kan få en minskad omfattning.

Dels handlar det om kostnader för IT och e-tjänster, där utveckling av nya tjänster och införandet av nya IT-system och anpassningar av befintliga system ger upphov till merkostnader.

Intäkter	Plan 2012	Budget 2011	ÅR 2010	ÅR 2009	ÅR 2008	ÅR 2007
Plan och miljö	22,3	22,3	22,2	22,9	22,2	15,8
varav miljöbilsprojekten	7,3	7,3	4,3	6,9	7,2	6
Hälsoskydd	23,3	23,3	20,9	21,6	18,9	12,4
Livsmedelskontroll	32,5	32,5	31,2	31	26,3	21,7
Miljöövervakningen, SLB mm	8,8	8,8	9,5	7,5	7,1	7,9
Verksamhetsstöd, IT-projekt, MSL	0,6	0,6	4,0	5,3	3	0,2
Miljömiljarden, KLIMP, Järva *	8,2	8,2	3,6	19,8	17,4	20,2
Summa intäkter	95,7	95,7	91,4	108,1	94,9	78,2
Kostnader*						
Plan och miljö	45,2	45,2	39,8	40,5	37,5	38,7
-varav miljöbilar	17,1	17,1	10,3	14	12,4	13
Hälsoskydd	27,6	27,6	24,7	23,3	21,6	23,4
Livsmedelskontroll	32,3	32,3	29,5	30,1	30,7	28,1
Miljöanalys (inkl miljöcentrum år 2007)	9,1	9,1	10,8	9,1	11,7	17,8
SLB-analys	10,9	10,9	10,6	10,7	9,3	9,7
Verksamhetsstöd, FC och Nämnd	28,3	28,3	34,2	32,5	29,2	29,9
KLIMP, miljömiljard, Järva *	13,7	13,7	3,6	19,4	17,1	19,7
Summa kostnader	167,1	167,1	153,2	165,6	157,0	167,3
Netto	71,3	71,3	61,8	57,5	62,2	89,1

* Noteras kan att för vissa tidigare externt finansierade projekt har finansieringen övergått till anslagsfinansiering från och med 2011. Detta gäller bland annat projektet Klimatneutrala stockholmare som tidigare finansierades via KLIMP. Därav följer att kostnaderna överstiger intäkterna.

3.1 DRIFT

Kostnaderna för nyutveckling, underhåll och anpassning av IT-system förväntas medföra ökade kostnader för nämnden under kommande år. Bl.a. kan nämnas:

- Förvaltningens ärendehanteringssystem ECOS som under perioden kommer att ersättas med ett nytt system, MiljöR. Det innebär att ett antal integrationer till andra system måste göras om, e-tjänsterna måste anpassas, personalen ska utbildas i det nya systemet, nya administrativa rutiner tas fram osv.

- Flera e-tjänster behöver vidareutvecklas. Medel för utveckling sökes ur stadens e-tjänstprogram. Ökade kostnader för drift och förvaltning belastar nämndens ordinarie budget.
- Staden arbetar med att ta fram ett nytt PA-system. Om det blir färdigt och ska införas under perioden måste beredskap finnas för administrativt merarbete under en övergångsperiod.
- Arbetet med införandet av E-arkiv fortsätter. Förvaltningen har redan gått över till elektronisk ärendehantering. Det inledande projektet med e-arkiv för bergvärmeärenden måste därför fortsätta med övriga ärendetyper.
- En större uppgradering av stadens e-tjänsteplattform planeras till årsskiftet. Detta innebär sannolikt ett migreringsarbete för e-tjänsterna Anmäl missförhållande, Trafikbullerinformation och "Restauranglistan" med tillhörande kostnader.
- Under förutsättning att medel avsätts inom e-tjänsteprogrammet ska under 2011-2013 miljöförvaltningens miljödata samlas i en gemensam databas. Databasen ska bland annat ge möjlighet för publicering internt och externt via elektroniska tjänster.

Nämndens ekonomi berörs också av förändringar inom tillsynsområdet. Nya ansvarsområden och regeländringar kan påverka tillsynens omfattning och inriktning, som beskrivits under avsnittet om tillsyn ovan. Ökade kostnader kan också uppstå för nödvändig kompetensutveckling av medarbetarna. Det är idag inte meningsfullt att försöka göra en närmare beräkning av dessa kostnader och intäkter.

Under 2011 planeras inga mer genomgripande förändringar av taxan. En övergripande målsättning för taxan är att självfinansieringsgraden ska ligga på en fortsatt hög nivå.

Det finns en fortsatt utveckling mot att allt fler administrativa tjänster köps av externa parter. Övergången till GS IT är den senaste utvecklingen på detta spår.

Rollen som myndighet ger begränsningar i möjligheten att handla upp verksamheter och likaså möjligheten att avknoppa. Men det ökade antal tjänster som köps in torde ändå motsvara stadens intentioner att öka andelen upphandlad verksamhet.

Förändringar av arbetssättet inom det administrativa området ställer ökade krav på den administrativa personalens kompetens. Högre krav ställs på IT-kompetens, beställarkompetens, förhandlingsvana, uppföljningskompetens och analytisk förmåga. Behovet av högskoleutbildad personal ökar.

3.2 INVESTERINGAR

SLB-analys behöver investera i nya instrument för mätning av partiklar i enlighet med nya föreskrifter av kontroll av luftkvalitet. Det är i dagsläget oklart vilka mätmetoder som kommer att godkännas men utgiften är i storleksordningen 2 mnkr. Senast 11 juni 2013 ska mätningar utföras med godkända instrument.

4. Övriga redovisningar

Försystem till Agresso

Under 2011 sker ett omfattande arbete med att utveckla och framtidssäkra integrationen mellan nuvarande försystem Ecos och Agresso. Integrationsverifiering kommer att göras under 2011. Ecos kommer under slutet av perioden 2011 – 2013 att ersättas med ett nytt system, MiljöR. Detta innebär att integrationen mellan MiljöR och Agresso måste integrationsverifieras i samband med införandet.

Områden med anknytning till stadens utvecklingsmodell

Nedan redogörs för områden som är tänkbara för satsningar enligt stadens utvecklingsmodell. Oftast finns dessa fortfarande på idéestadiet.

- Staden är i färd med att införa en e-tjänst kallad ”Klagomål, Synpunkter, Beröm” i systemet CRM, som ska göra det möjligt för invånarna att ha synpunkter på verksamheten. För miljöförvaltningen finns här en komplikation genom att i nämndens verksamhet avser hanteringen av klagomål en del av nämndens myndighetsutövning och har en annan innebörd än synpunkter på den egna verksamheten och att det därför finns en risk för begreppsförvirring och oklart budskap till allmänheten. Dessutom skulle vissa klagomål som framförs till andra förvaltningar i staden, också kunna behandlas enligt miljöbalken. Nämnden behöver därför närmare undersöka hur stadens e-tjänst kan fungera ihop med nämndens klagomålsverksamhet och om det är möjligt att integrera stadens tjänst med Ecos och nämndens e-tjänst för klagomålshantering. En sådan undersökning kan finansieras inom ramen för utvecklingsmodellen eller inom e-tjänstprogrammet.
- Förvaltningen vill undersöka möjligheten att effektivisera tillsynsverksamheten genom att använda läsplattor vid inspektioner bl.a. för att fylla i inspektionsprotokoll och som stöd när information ska ges till verksamhetsutövaren.
- Förvaltningen har påbörjat en övergång till smartphones. Staden skulle behöva undersöka möjligheten att utveckla interna appar för system som är gemensamma för flera förvaltningar som LISA, ILS, Agresso m.fl.
- E-arkiv införs för processen bergvärme. En fortsättning av införande av e-arkiv för förvaltningens övriga processer förutsätter extra medel antingen via utvecklingsmodellen eller stadens e-tjänstprogram.
- Staden skulle behöva samordna och underlätta framtagande av appar för stadens olika verksamheter. Miljöförvaltningen har ett antal förslag till appar. T. ex. en app för att anmäla missnöje med kommunalt finansierad verksamhet, app för att se radonmätningar, app för vattenstatus, app för godkända restauranger, både app och webbsidor för att i realtid kunna få information om luftkvaliteten m.m.

- Stadens skulle behöva bestämma vilka system för video och telefonkonferenser som staden ska använda som en del i stadens miljöarbete och utvecklandet av grön IT.
- Ny e-tjänst för anmälan av förskolor och skolor, hygienverksamheter, bassängbad, solarier, komposter, cistern ur bruk med flera.
- Ny e-tjänst för sökning av badvattenresultat på stadens bassängbad och plaskdammar utifrån de senaste provtagningsresultaten.
- Diverse inspektionsresultat på webben från t.ex. bassängbad, solarier, piercing/tatuerare m.fl.

5. Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

MHN:s lokalförsörjningsplan följer den disposition som föreskrivs i SLK:s anvisningar. Nämndens lokalbehov, sett till ytan, är relativt statiskt.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler

Behovet av administrativa lokaler påverkas främst av förändringar i omfattningen av verksamhetens uppdrag. Det finns ännu inga beslut om förvaltningens lokalisering.

5.3 Kapacitet

Förvaltningen disponerar en yta om 4 592 kvm, varav 4 232 kvm är kontorslokaler, som är fördelad på cirka 200 anställda. I årshyran för lokalerna ingår tillägg för bränsle och kyla. Normalt brukar endast kallhyra räknas när hyran per kvadratmeter jämförs mellan lokaler. Till lokalerna kan man också räkna 15 parkeringsplatser och ett teknikutrymme på Fleminggatan som används främst som verkstad för mätverksamheten. Dessutom finns kylutrymme och arkiv.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

År 2012 planeras ingen förändring av lokalytan. Det finns en diskussion beträffande nya lokaler men ännu inga besked. Det är av mycket stor betydelse att de tekniska förvaltningarna även fortsättningsvis kan hålla samman i nya lokaler som har en central placering.

5.5 Kostnadsutveckling

Lokalkostnad är en av de största kostnaderna för förvaltningen, cirka 10,0 mnkr per år. Förvaltningen betalar 2 000 kr/kvm i hyra.

5.6 Övrigt

Förvaltningens verksamhet omfattar hela staden geografiskt sett. Därför har förvaltningen lokaler i innerstaden i ett mycket gott kommunikativt läge. Lokalerna får då en god tillgänglighet för stadens invånare och inspektionsverksamheten underlättas.

Det har funnits planer på att flytta verksamheten till nya lokaler. Frågan är nu föremål för ytterligare utredning hos stadens ledning.

Slut